

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoCsp/11/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723201808
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6723201808.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Odalošovej a sudcov Mgr. Kataríny Katkovej a Mgr. Martina Štubniaka, v právnej veci žalobcu: O. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. XX, XXX XX A., právne zastúpeného Mgr. Richardom Bebjakom, advokátom, IČO: 31 025 544, so sídlom advokátskej kancelárie Lermontova 14, 811 05 Bratislava, proti žalovanému: 365.bank, a. s., IČO: 31 340 890, so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, právne zastúpeného SEDLAČKO & PARTNERS, s. r. o., IČO: 36 853 186, so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, o zaplatenie 2.920,03 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 14Csp/28/2023-137 zo dňa 23. novembra 2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 % v lehote do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozhodol výrokom:

I. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.920,03 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,50 % ročne zo sumy 2.920,03 Eur od 28.04.2023 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky v sume 123,73 Eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 03.05.2023 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 2.920,03 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,50 % od 28.04.2023 do zaplatenia, sumy 123,73 Eur ako nákladov na uplatnenie pohľadávky. Žalobu odôvodnil tým, že ako dlžník so žalovaným ako s veriteľom, ktorý je právnym nástupcom Poštová banka, a.s., Bratislava, uzatvoril dňa 15.02.2016 Zmluvu o úvere - lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej žalovaný ako dodávateľ finančnej služby mu poskytol peňažné prostriedky vo výške 15.000,00 Eur. V zmluve o úvere nie sú v správnej výške uvedené podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a to údaj o priemernej hodnote RPMN v zmysle § 9 ods. 2 písm. z/ zákona č. 129/2010 Z.z., ako aj údaj o najvyššej prípustnej výške odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z.z.. Uvedené zákon č. 129/2010 Z.z., striktnie sankcionuje tým, že spotrebiteľský úver sa stáva od počiatku bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z.). Z dôvodu, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie na jeho úkor vo výške 2.920,03 Eur, ktorého vydania sa domáha a tiež úroku z omeškania vo výške 8,50 % ročne z tejto sumy od 28.04.2023 do zaplatenia a nákladov na uplatnenie pohľadávky vo výške 123,73 Eur z titulu odmeny

jeho právnenému zástupcovi za jeden úkon právnej služby a to za vypracovanie a odoslanie predžalobnej výzvy žalovanému podľa § 13a ods. 1 písm. d/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR (ďalej len „MS SR“) č. 655/2004 Z.z., o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, v znení neskorších predpisov (ďalej len „advokátska tarifa“).

3. Žalovaný poprel všetky skutkové tvrdenia žalobcu, podanú žalobu považuje za nedôvodnú a zjavne šikanóznou, nakoľko žalobca si uplatňuje domnelý nárok na základe zmluvy o úvere uzavretej dňa XX.XX.XXXX, pričom poskytnutý úver žalobca dobrovoľne (predčasne) splatil dňa 20.06.2017, čím jeho dlh zanikol splnením. Za daných okolností evidentne nejde o výkon práva v súlade s dobrými mravmi. Dodávateľ splnil všetky zákonné povinnosti, ktoré mu ukladá zákon č. 129/2010 Z.z. a súvisiace právne predpisy (Občiansky zákonník, Obchodný zákonník, zákon o bankách a podobne). Dubiózne správanie žalobcu videl v tom, že hoci žalobca dobrovoľne (predčasne) splatil úver v celom rozsahu ešte v roku 2017, žalobu podal v roku 2023, t.j. po približne 6 rokoch od splatenia úveru a po 7 rokoch od uzavretia zmluvy (15.02.2016). Žalovaný vzniesol i námietku premlčania práva žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

4. Na základe vykonaného dokazovania okresný súd zistil skutkový stav, ktorý posudzoval podľa § 52 ods. 1, § 52 ods. 2, 3, 4, 6, § 559 ods. 1, § 451 ods. 1, 2, § 456 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 261 ods. 6 písm. d/, § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“)

5. Okresný súd zistil, že žalobca si voči žalovanému uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola medzi stranami uzatvorená dňa XX.XX.XXXX. Žalobca zmluvu o úvere uzatvoril ako dlžník, žalovaný ako veriteľ. Typovo predmetná zmluva bola síce uzatvorená podľa § 497 Obchodného zákonníka, ale nepochybne vzhľadom na svoj spotrebiteľský charakter, vzhľadom na postavenie žalobcu v tomto právnom vzťahu ako spotrebiteľa, táto podlieha právnenému režimu § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a právnenému režimu zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), teda v znení platnom a účinnom do 20.03.2016.

6. Na základe zmluvy o úvere žalovaný žalobcovi poskytol spotrebiteľský úver vo výške 15.000,00 Eur, ktorý sa žalobca zaviazal žalovanému splácať za podmienok dojednaných v zmluve o úvere a to v 96 mesačných splátkach vo výške 276,12 Eur. Úver bol poskytnutý pri dojednaní fixnej úrokovej sadzby 16,90 % ročne. Splatnosť prvej mesačnej splátky bola dojednaná na deň 25.03.2016, termín konečnej splatnosti úveru bol dojednaný na deň 25.02.2024. Celková čiastka, ktorú sa žalobca zaviazal zaplatiť bola uvedená v zmluve v sume 26.506,49 Eur. V zmluve o úvere je uvedená priemerná RPMN na trhu v 10,78 % ročne, RPMN 16,90 % ročne, odplata za poskytnutie úveru 15,04 % ročne a najvyššia prípustná hodnota odplaty 21,56 % ročne. Žalobca na úverový účet uhradil sumu spolu vo výške 17.920,03 Eur (istinu 15.000,00 Eur, úroky 2.632,03 Eur a poplatky v sume 288,00 Eur). Žalobca dobrovoľne (predčasne) splatil celý zostatok úveru dňa 20.06.2017.

7. Žalobca v konaní uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému v sume 2.920,03 Eur, ktorá suma predstavuje rozdiel medzi ním čerpanou sumou úverových prostriedkov 15.000,00 Eur a sumou, ktorú zaplatil na úverový účet v prospech žalovaného 17.920,03 Eur, nakoľko podľa žalobcu úver poskytnutý na základe predmetnej zmluvy o úvere je bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z., podľa ktorého poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až l/, s/, z/ a aa/. Žalobca mal za to, že v predmetnej zmluve o úvere nie sú v správnej výške uvedené podstatné náležitosti zmluvy o úvere a to údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“) v zmysle § 9 ods. 2 písm. z/ zákona č. 129/2010 Z.z., ako aj údaj o najvyššej prípustnej výške odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z.z., preto spotrebiteľský úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov, a preto plnenie, ktoré poskytol žalovanému nad rámec čerpaných úverových prostriedkov je bezdôvodným obohatením žalovaného.

8. Súd prvej inštancie posudzoval, či i údaj o priemernej hodnote RPMN a údaj o najvyššej prípustnej výške odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru boli v zmluve o úvere uvedené bankou správne.

9. Z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. z/ zákona č. 129/2010 Z.z., vyplýva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou RPMN na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty RPMN za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota RPMN na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok. Zo stanoviska Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 20.10.2023 č. MF/016 035/2023-65 vyplýva, že „Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk, ako aj za všetkých veriteľov za 4. štvrťrok roku 2015“ boli zverejnené ministerstvom dňa 29.01.2016 a za 3. štvrťrok roku 2015 dňa 30.10.2015. Podľa § 2 č. 289/2010 Z.z., predmetnej vyhlášky, v posledný pracovný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí príslušného kalendárneho štvrťroka, ak v § 3b nie je ustanovené inak, sa na webovom sídle Ministerstva financií Slovenskej republiky zverejnia informácie o

a/ údajoch v hlásení v rozsahu časti B hlásenia a to

2. priemerné hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov na jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov a kreditných kariet,

b/ údajoch podľa vzoru ustanoveného v prílohe č. 2, a to

2. priemerné hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov kreditných kariet a ostatných novoposkytnutých spotrebiteľských úverov za banky a pobočky zahraničných bánk.

10. Okresný súd dospel k záveru, že platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na daný spotrebiteľský úver pri zmluve o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej dňa 15.02.2016 je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov za 4. kalendárny štvrťrok 2015. (§ 9 ods. 2 písm. z/ zákona č. 129/2010 Z.z.).

11. Okrem rozhodného obdobia pre určenie platnej priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov medzi stranami bola spornou otázkou, či pri určení platnej priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov na daný spotrebiteľský úver pri predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere sa má vychádzať zo Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch všetkými veriteľmi, tak ako to tvrdil žalobca, alebo zo Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch len bankami a pobočkami zahraničných bánk, tak ako to tvrdil žalovaný, ktorý je bankou.

12. Pri posúdení tejto otázky okresný súd vychádzal zo znenia § 9 ods. 2 písm. z/ zákona č. 129/2010 Z.z. „Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok“. Zo znenia tohto zákonného ustanovenia podľa názoru okresného súdu nevyplýva, že by pri stanovovaní platnej priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov pre daný spotrebiteľský úver sa malo vychádzať len zo Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk, hoci žalovaný je bankou, v tomto podľa názoru súdu žalovaný prezentoval chybnú obranu. Stotožnil sa naopak s názorom žalobcu, že pri stanovovaní platnej priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov na daný spotrebiteľský úver bolo dôvodné vychádzať zo Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch všetkými veriteľmi, nielen bankami a pobočkami zahraničných bánk. Ak by zákonodarca mienil uzákoniť, aby sa pri stanovovaní platnej priemernej hodnoty RPMN na príslušný spotrebiteľský úver za stavu, že je spotrebiteľský úver poskytovaný bankou vychádzalo len zo Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch len bankami a pobočkami zahraničných bánk, tak by to do znenia § 9 ods. 2 písm. z/ zákona č. 129/2010 Z.z., uviedol, tak ako to uviedol pri stanovení najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1 ods. 4 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a kde zákonodarca výslovne uviedol, že na

účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. Že pri stanovení platnej priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov na spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere sa má vychádzať zo Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch všetkými veriteľmi je logické a právne zdôvodniteľné i tým, že spotrebiteľ pri uzatvorení spotrebiteľskej zmluvy má mať dostatočné informácie o tom „za akú cenu“ je mu poskytnutý spotrebiteľský úver nielen v porovnaní so spotrebiteľskými úvermi poskytovanými bankami a pobočkami zahraničných bánk, ale aj v porovnaní so všetkými veriteľmi poskytujúcimi obdobnú spotrebiteľskú úveru na trhu. Na základe uvedeného potom okresný súd uzavrel, že žalovaný, hoci je bankou, bol povinný do zmluvy o spotrebiteľskom úvere uviesť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov zistenú za príslušný spotrebiteľský úver zo Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch všetkými veriteľmi.

13. Zo Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi (všetkými) za 4. štvrtrok 2015 vyplýva, že platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na daný spotrebiteľský úver vo výške 15.000,00 Eur pri jeho splatnosti nad 5 do 10 rokov (96 mesiacov) je údaj 9,93 % ročne. Pokiaľ žalovaný v zmluve o úvere uviedol priemernú RPMN na trhu v 10,78 % ročne, uviedol tento údaj nesprávne, v neprospech spotrebiteľa, v neprospech žalobcu, keď potom sa má za to, že tento údaj v zmluve o úvere absentuje, hoci mal byť jej náležitou súčasťou (§ 9 ods. 2 písm. z/ zákona č. 129/2010 Z.z.), preto spotrebiteľský úver poskytnutý na základe tejto zmluvy o úvere sa považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z.. Z uvedeného dôvodu zmluva o spotrebiteľskom úvere odporuje zákonu č. 129/2010 Z.z., následkom čoho je tzv. fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Ide teda o prípad bezdôvodného obohatenia, ktorý nastáva v dôsledku existencie osobitnej sankcie postihujúcej jednu zo zmlúv strán, upravenej priamo v zákone (Ústavný súd SR náleže Sp.zn. I.ÚS 51/2020 zo dňa 09.06.2020)

14. Nakoľko žalobca, t.j. spotrebiteľ poskytol žalovanému, t.j. dodávateľovi nad rámec istiny z dohodnutého spotrebiteľského úveru sumu 2.920,03 Eur (spotrebiteľ prijal úver v sume 15.000,00 Eur, zaplatil na úver 17.920,03 Eur, rozdiel na istine predstavuje 2.920,03 Eur), žalovaný sa o túto sumu na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil a preto má povinnosť toto bezdôvodné obohatenie podľa zásad o vydaní bezdôvodného obohatenia žalobcovi vydať.

15. Následne súd prvej inštancie posudzoval vznesenú námietku premlčania žalovaným.

16. V súlade s § 107 Občianskeho zákonníka pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený skutočne dozvedel, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktoré je bezúročné a bez poplatkov je podstatná skutočná vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.09.2021, sp.zn. 5Cdo 29/2021). Súd prvej inštancie v súlade s uznesením Najvyššieho súdu SR z 28.09.2021, sp.zn. 5Cdo 29/2021, publikovaného v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 2/2022 uzavrel, že reálnym momentom, kedy sa žalobca dozvedel o tom, že sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil je moment, kedy si žalobca sám musel byť vedomý, že bez existujúceho právneho dôvodu previedol na účet žalovaného sumu nad 15.000,00 Eur. Týmto momentom je podľa názoru okresného súdu porada, ktorú absolvoval žalobca ako priemerný spotrebiteľ so svojim právnym zástupcom, kedy na porade sa dozvedel o rozpore jednotlivých konkrétnych dojednaní zmluvy o úvere so zákonnou úpravou. Žalobca v konaní uvádzal, že to bolo dňa 14.03.2023, kedy predložil svojmu právnemu zástupcovi k nahliadnutiu predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere spolu s ďalšími listinnými dokumentami k zmluve o spotrebiteľskom úvere. Túto skutkovú okolnosť žalobca potvrdil aj pri svojom výsluchu v súdnom konaní ako strana sporu. Až týmto momentom sa žalobca dozvedel o rozpore namietaných konkrétnych dojednaní spotrebiteľskej zmluvy so zákonnou úpravou, teda že došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu, keď týmto momentom bola naplnená aj druhá kumulatívna podmienka pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby, teda že spotrebiteľ mal súčasne v tomto čase aj reálnu vedomosť, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Až poradou so svojim právnym zástupcom žalobca skutočne nadobudol vedomosť o tom, že nemal plniť splátky včítane mimoriadnej splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve.

Táto porada sa uskutočnila dňa 14.03.2023 keď následne žalobca splnomocnil právneho zástupcu splnomocnením zo dňa 17.03.2023 na právne zastupovanie v súdnej veci. Žaloba bola žalobcom podaná na súde dňa 03.05.2023, teda v subjektívnej dvojiročnej premlčacej dobe, ktorá odo dňa 14.03.2023 márne neuplynula. Z uvedeného dôvodu je námietka žalovaného o premlčaní práva žalobcu pre neuplatnenie v subjektívnej dvojiročnej premlčacej dobe neopodstatnená. Okresný súd sa nestotožnil s názorom žalovaného, že pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v danom prípade je rozhodujúce, kedy žalobca uhradil poslednú (mimoriadnu) splátku úveru, ktorú uhradil dňa 20.06.2017, a teda že by práve najneskôr od tohto momentu začala plynúť žalobcovi subjektívna premlčacia dvojiročná doba na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Momentom uhradenia poslednej (mimoriadnej) splátky úveru dňom 20.06.2017 žalobca nemal preukázateľne vedomosť o rozpore jednotlivých konkrétnych zmluvných dojednaní so zákonnou úpravou, túto vedomosť nadobudol až poradou so svojim právnym zástupcom. Žalovaný toto svoje tvrdenie nevysvetlil žiadnymi skutkovými okolnosťami, z ktorých by bolo dôvodné súdom uzavrieť, že už v tento deň žalobca mal reálnu vedomosť, že došlo k bezdôvodnému obohateniu.

17. Pre aplikáciu objektívnej premlčacej doby pri práve spotrebiteľa, t.j. žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka) získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy podľa vychádzal okresný súd z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.02.2022, sp.zn. 7Cdo 268/2021, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 2/2022, a ktoré je v obdobných prípadoch právne záväzná. Z tohto uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že „Analogická aplikácia desaťročnej objektívnej premlčacej doby súdmi Slovenskej republiky pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka) získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je právnym dôsledkom prednosti rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-485/19 zo dňa 22.04.2021 v právnom poriadku Slovenskej republiky“. V dôvodoch svojho rozhodnutia dovolací súd uviedol: „Vzhľadom na to, že podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ C-485/19 zásada efektivity bráni vnútroštátnej úprave objektívnej trojiročnej premlčacej lehote, je nevyhnutné na tento typ nárokov subsidiárne uplatňovať desaťročnú objektívnu premlčaciu lehotu na vydanie bezdôvodného obohatenia (a to bez skúmania zavinenia). Dovolací súd súčasne poukazuje na vecne správny názor odvolacieho súdu, podľa ktorého vo vzťahu k aplikovaniu desaťročnej alebo trojiročnej objektívnej premlčacej doby odvolací súd poukazuje na bod 42. v spojení so záverom Písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-485/19 zo dňa 07.10.2019, kde Európska komisia uviedla, že čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle zásady efektivity vykladať tak, že mu odporuje taká vnútroštátna úprava, v zmysle ktorej spotrebiteľ, ktorý uplatňuje svoj nárok na vrátenie plnenia bezdôvodného obohatenia vzniknutého na základe plnenia spotrebiteľa z nekalkej zmluvnej podmienky má pre uplatnenie desaťročnej objektívnej premlčacej doby povinnosť dokázať, že veriteľ úmyselne porušil práva spotrebiteľa. Aplikácia uznesenia Najvyššieho súdu SR, Sp.zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018 bráni princíp prednosti rozsudku Súdneho dvora EÚ C-485/19“.

18. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej lehote okresný súd uviedol tiež, že konanie žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy, ktorý nerešpektoval ustanovenia zákona slúžiace na ochranu spotrebiteľa nemožno považovať za súladné s dobrými mravmi. Žalovaný tým, že v spotrebiteľskej zmluve uviedol v rozpore so zákonom vyžadovanú náležitosť uvedenú v § 9 ods. 2 písm. z/ zákona č. 129/2010 Z.z., a to údaj o priemernej hodnote RPMN zapríčiniť alebo mohol zapríčiniť, že spotrebiteľ urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii (o uzavretí spotrebiteľskej zmluvy), ktoré by inak neurobil, ak by spotrebiteľská zmluva obsahovala správne informácie o údajoch o priemernej hodnote RPMN. Žalovaný uviedol túto informáciu do zmluvy o spotrebiteľskom úvere nepravdivo v neprospech spotrebiteľa, mohol tak uviesť do omylu žalobcu ako „priemerného“ spotrebiteľa a tým ho ovplyvniť pri uzatvorení, resp. pri výbere dodávateľa a výbere spotrebiteľského úveru. Nemožno tak vylúčiť úmysel veriteľa porušiť práva spotrebiteľa, a teda pokiaľ žalobca uplatňuje svoj nárok na vrátenie plnenia bezdôvodného obohatenia vzniknutého na základe plnenia spotrebiteľa, platí podľa názoru okresného súdu uplatnenie desaťročnej objektívnej premlčacej doby na včasné uplatnenie práva spotrebiteľa na vydanie tohto bezdôvodného obohatenia, ktorá začala plynúť dňom úhrady poslednej splátky (mimoriadnej) spotrebiteľom na úverový účet vedený žalovaným, čo bolo dňom 20.06.2017. Žaloba na súde bola podaná dňa 03.05.2023, teda v desaťročnej objektívnej premlčacej lehote, ktorá odo dňa 20.06.2017 do dňa podania žaloby neuplynula, táto by márne uplynula až dňa 20.06.2027. Okresný súd pri aplikácii desaťročnej objektívnej premlčacej doby vychádzal z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.02.2022, sp.zn.

7Cdo 268/2021, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 2/2022, ktoré je podľa jeho názoru súdu aplikovateľné i na predmetnú posudzovanú vec.

19. Z vyššie uvedených dôvodov okresný súd vyhodnotil námietku žalovaného o premlčaní práva spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia pre neuplatnenie tohto práva v objektívnej premlčacej dobe za nedôvodnú.

20. Námietkou žalovaného, ktorú vzniesol v konaní proti uplatnenému právu žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia a to aby súd komplexne posúdil konanie žalobcu aj cez prizmu dobrých mravov (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a zväzil aplikáciu základného princípu podľa Čl. 5 CSP (zákaz zneužitia práva) v spojení so súkromnoprávnymi zásadami neminem laedere (nikoho nepoškodzovať) a pacta sunt servanda (zmluvy sa musia dodržiavať), ktoré zásady platia aj pre spotrebiteľov, vyhodnotil okresný súd ako nedôvodnú. Žalovaný mal za to, že predmetná žaloba žalobcu evidentne vykazuje znaky šikanózneho výkonu práva, ktoré by súd nemal tolerovať, v opačnom prípade možno považovať úpravu o „dobrých mravoch“ za obsolentnú. Zdôvodnil to tým, že hoci žalobca dobrovoľne splatil úver (predčasne) v celom rozsahu ešte v roku 2017, žalobu podal v roku 2023, t.j. po približne 6 rokoch od splatenia úveru a po 7 rokoch od uzavretia zmluvy (XX.XX.XXXX), ďalej tým, že žalobca nevyužil svoje zákonné právo odstúpiť od úverovej zmluvy, nenavrhol, aby došlo k modifikácii podmienok zmluvy napríklad formou dodatku, nepodal sťažnosť alebo reklamáciu na poskytnuté bankové služby, neinicioval žiadne mimosúdne rokovaniach pred podaním žaloby, keď ďalej poukázal na to, že ako dodávateľ nikdy nevymáhal voči žalobcovi peňažnú pohľadávku, pričom žalobca mu zaplatil iba 17.920,03 Eur, hoci podľa zmluvy o úvere mal celkovo uhradiť za úver sumu 26.506,49 Eur, teda mu uhradil o 8.586,46 Eur menej, a napriek tomu sa žalobou domáha vydania bezdôvodného obohatenia v sume 2.920,03 Eur spolu s ďalším príslušenstvom.

21. Okresný súd uviedol, že postup súdu podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka má miesto len vo výnimočných situáciách, kedy k výkonu práva založeného zákonom dochádza z iných dôvodov, ako je dosiahnutie hospodárskych cieľov, či uspokojenie iných potrieb, keď hlavnou alebo aspoň prevažujúcou motiváciou je úmysel poškodiť, či znevýhodniť povinnú osobu (tzv. šikanózny výkon práva), prípadne, keď je zjavné, že výkon práva vedie k neprijateľným dôsledkom prejavujúcim sa ako vo vzťahu medzi účastníkmi, tak na postavení niektorého z nich navonok. Korektív dobrých mravov však nesmie byť na ujmu princípu právnej istoty a nesmie neprímerane oslabovať subjektívne práva účastníkov vyplývajúce z právnych noriem (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 20.04.2004, Sp.zn. 32Odo 1047/2003).

22. Okolností daného prípadu uvádzané žalovaným okresný súd neposúdil ako konanie žalobcu vykazujúce znaky šikanózneho výkonu práva, nejde zo strany žalobcu o výkon práva, ktorý by nebol v súlade s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka), a takýmto konaním ani nedochádza k porušeniu základného princípu podľa čl. 5 CSP tak, ako sa to snažil prezentovať žalovaný v konaní. Žalobca v konaní uplatnil právo na vydanie bezdôvodného obohatenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorú mu predložil žalovaný ako dodávateľ bankovej služby pôsobiaci na trhu poskytovaní spotrebiteľských úverov. Zmluva je typickou formulárovou zmluvou predkladanou dodávateľom, t.j. žalovaným vopred pripravenou širšiemu okruhu spotrebiteľov, kedy spotrebiteľ výrazným spôsobom zmluvné podmienky neovplyvňuje. Je nepochybné, že žalobca je „priemerným“ spotrebiteľom, ktorý sám („bez adekvátnej odbornej pomoci“) nevie posúdiť, aké podstatné náležitosti má obsahovať spotrebiteľská zmluva, aby mal možnosť získať všetky potrebné informácie k požadovanému spotrebiteľskému úveru. Tieto uvádza do spotrebiteľskej zmluvy dodávateľ, ktorý je odborne zdatný na ich uvedenie do zmluvy, keď má povinnosť tieto uvádzať v súlade so zákonom a v súlade so zákonnou úpravou ochrany práv spotrebiteľa. V uvedenom prípade to bol práve žalovaný, ktorý uviedol do spotrebiteľskej zmluvy nesprávne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch, a teda nesie „zodpovednosť“ za porušenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré zakladá oprávnený nárok spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia. Na tomto závere nič nemení skutočnosť, že tento nárok žalobca uplatnil na súde s odstupom takmer 6 rokov od predčasného splatenia úveru a takmer po 7 rokoch od uzavretia spotrebiteľskej zmluvy. Zo žiadnej zákonnej úpravy nevyplýva, že by toto právo spotrebiteľa bolo časovo obmedzené, spotrebiteľ ihneď ako získal informáciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru uplatnil svoje právo na súde. Neopodstatnená námietka žalovaného je aj v tom, že spotrebiteľ mal právo od zmluvy o úvere odstúpiť. Spotrebiteľ nemal vedomosť o svojom nároku, o tomto sa dozvedel až momentom právnej porady s právnym zástupcom (rok 2023), nemal preto „reálne podmienky“ z hľadiska úrovne a času svojej informovanosti o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru na odstúpenie od zmluvy, túto

informáciu preukázateľne nemal ani v čase predčasného splatenia úveru (rok 2017), lebo inak by na úver logicky neplatil viac, ako podľa úverovej zmluvy dostal. Naopak, snažil sa splniť si záväzky zo zmluvy (a to predčasne). Tak ako žalovaný, aj spotrebiteľ, považoval po predčasnom uhradení úveru úverový vzťah zo zmluvy za uzavretý a preto po plnení nemal dôvod už odstupovať od spotrebiteľskej zmluvy, ktorá bola stranami považovaná za „ukončenú“. Navyše o dôvode bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru sa dozvedel až v roku 2023, kedy odstúpenie od zmluvy neprichádzalo do úvahy, pretože spotrebiteľský vzťah zo zmluvy bol uzavretý. Obdobne to platí aj ohľadne tvrdenia žalovaného, že sa spotrebiteľ nesnažil modifikovať podmienky zmluvy napríklad formou dodatku. Vyznieva dosť nepravdepodobne tvrdenie žalovaného, že spotrebiteľ takúto možnosť mal. Navyše až v roku 2023 sa spotrebiteľ dozvedel o nesprávnom údaji o priemernej RPMN v spotrebiteľskej zmluve. Vtedy spotrebiteľský vzťah bol podľa vyjadrenia strán uzavretý predčasným splatením úveru (rok 2017), keď potom uzavretie akéhokoľvek dodatku k zmluve potom, čo sa spotrebiteľ dozvedel o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru by bolo po právnej stránke neakceptovateľné. Reklamovať, resp. podať sťažnosť na bankové služby mohol spotrebiteľ tiež len v roku 2023 po zistení a objasnení, že jeho spotrebiteľské právo bolo porušené, keď sa rozhodol v súlade so zákonnou úpravou podať žalobu, a teda namiesto sťažnosti sa snažil o ochranu svojho práva, čo mu zákonná úprava umožňuje. Žalovaný je „silným“ dodávateľom oproti „slabšiemu“ spotrebiteľovi pri akýchkoľvek „vyjednávaniach“. Snažil sa dosiahnuť ochranu práva predžalobnou výzvou (mimosúdne), ktorú dokladoval a na ktorú dodávateľ nereagoval. Napokon je neopodstatnená námietka žalovaného i v tom, že spotrebiteľ na úver uhradil len 17.920,03 Eur, t.j. len o sumu 2.920,03 Eur viac, ako bol poskytnutý úver, hoci v zmluve o úvere sa zaviazal uhradiť na úver celkovo 25.506,47 Eur (rozdiel potom činí 8.586,46 Eur). Žalovaný totiž žiadnym dôkazom v konaní nepreukázal, že by na takúto sumu mal nárok po predčasnom splatení úveru žalobcom v roku 2017, teda, že žalobca by mal povinnosť takúto sumu doplatiť aj po predčasnom splatení úveru, kedy sám žalovaný považoval úverový vzťah za splnený. Na základe vyhodnotenia týchto skutkových okolností okresný súd mal za to, že predmetnou žalobou žalobca nevykonával právo šikanózne, ani v rozpore s dobrými mravmi.

23. Z vyššie uvedených skutkových a právnych dôvodov okresný súd žalobe žalobcu vyhovel a uložil povinnosť žalovanému žalobcovi žiadané bezdôvodné obohatenie v sume 2.920,03 Eur vydať spolu s úrokom z omeškania a uhradiť mu náklady na uplatnenie pohľadávky vo výške 123,73 Eur.

24. O nároku na náhradu trov konania strán sporu okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP a plne úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, t.j. v rozsahu 100 %.

25. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný (ďalej aj „odvolateľ“), navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť tak, že súd žalobu zamietne a prizná žalovanému nárok na náhradu trov konania. Odvolateľ uviedol, že odvolanie podáva podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP, z dôvodu porušenia práva žalovaného na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

25.1 Nesprávnosť skutkových zistení a nesprávne právne posúdenie odvolateľ videl v tom, že súd určil bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru pre údajný nesprávny údaj o priemernej RPMN. Namietal, že v zmluve o úvere bola správne uvedená priemerná RPMN vo výške 10,78 % v súlade s tabuľkou „Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk“ za štvrtý štvrtrok 2015. Navyše žalobca v konaní nepreukázal ako konkrétne malo byť jeho ekonomické správanie (predčasné dobrovoľné splatenie dlhu) ovplyvnené tým, že zmluva o úvere mala podľa jeho názoru (s ktorým žalovaný nesúhlasí) obsahovať údaj o priemernej RPMN 10,08 %.

25.2 Odvolateľ uviedol, že údaj o priemernej RPMN zverejňuje v súlade s § 21 ods. 2 ZoSÚ Ministerstvo financií SR. Zmluva o úvere bola uzavretá dňa XX. XX. XXXX, preto v nej žalovaný uviedol výšku priemernej RPMN zverejnenej Ministerstvom financií vecí SR za štvrtý kalendárny štvrtrok v tabuľke „Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk“ za štvrtý štvrtrok 2015 (rozhodné obdobie 31. 12. 2015 - 30. 03. 2016). Podľa údajov z MF SR bola v tom čase priemerná RPMN presne 10,78 % ročne. Postupoval v súlade s rozhodovacou praxou rôznych odvolacích súdov (napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.

zn. 16Co/113/2019, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5CoCsp/7/2020, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8Co/8/2019, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/404/2017, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/118/2018). Vzhľadom na uvedenú hodnotu údajov priemernej RPMN 10,78 % ročne je v zmluve o úvere uvedená korektne, v súlade so zákonom a vyššie uvedenou rozhodovacou praxou odvolacích súdov. Súd prvej inštancie sa s uvedenou rozhodovacou praxou nevysporiadal, a teda jeho rozhodnutie nie je náležite odôvodnené, v dôsledku čoho je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

25.3 V odvolaní odvolateľ namietal nesprávnosť právneho posúdenia súdom prvej inštancie ním vznesenej námietky premlčania. Namietal záver súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty. Poukázal na to, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty je určujúcim moment, keď sa oprávnený subjekt dozvie o skutočnostiach, na základe, ktorých môže uplatniť nárok na súde, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného. Na porade s advokátom žalobcovi neboli oznámené skutkové okolnosti tohto prípadu. Advokát mu len ozrejmil ako možno nárok vyplývajúci zo skutkových okolností (ktoré žalobca poznal) právne kvalifikovať, čo pri posudzovaní plynutia subjektívnej premlčacej lehoty nie je relevantné. V rámci úverového vzťahu má dlžník vedomosť o tom, komu plní bezprostredne po uzavretí zmluvy. Žalobca uzavrel úverovú zmluvu dňa XX. XX. XXXX za: 1. počas celého trvania úverového vzťahu vedel, že plní v prospech žalovaného 365.bank, a. s., 2. rozsah bezdôvodného obohatenia je spotrebiteľovi zrejmý už pri realizácii úhrady splátky, úrokov alebo poplatkov (na ktoré veriť nemal nárok), najskôr však pri splatení úveru. Vtedy nepochybne vie určiť, akú celkovú čiastku veriteľovi uhradil. Žalobca mal k dispozícii všetky informácie potrebné na uplatnenie domnelého nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia už v momente, keď žalovaný zúčtoval poplatok za poskytnutie úveru a následne inkasoval jednotlivé splátky úrokov alebo ďalších poplatkov. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Prešov sp. zn. 11Csp/133/2019, analogicky na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 10. 05. 2023 sp. zn. II. ÚS 249/2023, podľa ktorého „Začiatok plynutia premlčacej doby vo všeobecnosti nemôže byť závislý od vôle subjektu. Musí byť určiteľný na základe objektívneho kritéria, ktorým v okolnostiach veci je vznik objektívnej možnosti zabezpečiť dôkazy alebo určiť rozsah škody, teda nie až momentom vyhotovenia dôkazu (posudku) o ňom. Preto, ak neexistovala objektívna prekážka vyhotovenia dôkazu o rozsahu škody, nie je možné považovať za ústavne nesúladný záver, že okamih začiatku plynutia premlčacej doby bol určený na základe tejto úvahy“. Podľa odvolateľa tieto závery musia platiť aj v tomto spore, kedy nemôže byť začiatok plynutia premlčania viazaný na moment porady spotrebiteľa s advokátom.

25.4 Odvolateľ v odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie objektívnej premlčacej lehoty, ktorý sa priklonil k aplikácii 10-ročnej objektívnej premlčacej lehoty s odkazom na rozsudok SD EÚ vo veci C-485/19 zo dňa 22. 04. 2021 a uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/268/2021. Poukázal na to, že Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/268/2021 bez meritórneho prieskumu odmietol dovolanie žalovaného, pričom poukázal na rozsudok SD EÚ vo veci C-485/19. Odvolateľ uviedol, že skutkové a právne okolnosti v prejednávanej veci sú odlišné. Žalobca sa nedomáha vydania plnenia poskytnutého na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Uplatnený nárok má vyplývať z bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru. Vo vzťahu k premlčaniu spotrebiteľských nárokov prijal SD EÚ vo svojej rozhodovacej činnosti aj nasledujúce závery:

- stanovenie primeraných lehôt spotrebiteľom na podanie žaloby pod hrozbou premlčania v záujme právnej istoty je zlučiteľné s právom Európskej únie. To sa týka aj pravidla umožňujúceho vzniesť námietku premlčania proti žalobám podaným spotrebiteľom aj pri žalobách o uplatnenie reštitučných účinkov vyplývajúcich z určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru;
- ak je premlčacia lehota stanovená v zákone a je vopred známa, ide o dostatočné opatrenie na to, aby dotknutému spotrebiteľovi umožnila pripraviť sa a podať účinný prostriedok nápravy. Dĺžka premlčacej lehoty tak sama osebe nie je nezlučiteľná so zásadou efektivity. Aplikácia trojročnej objektívnej premlčacej lehoty za týchto okolností nekoliduje s rozhodovacou praxou SD EÚ.

25.5 V odvolaní odvolateľ zopakoval svoju argumentáciu pred súdom prvej inštancie o tom, že žalobca konal v rozpore s dobrými mravmi, respektíve, že v danom prípade mohlo ísť aj o šikanóznny výkon práva z jeho strany. Dubiózne správanie žalobcu podľa odvolateľa vyplýva podľa odvolateľa z toho, že:

- žaloba bola podaná po takmer siedmich rokoch od uzavretia zmluvy o úvere, po šiestich rokoch od predčasného splatenia úveru (XX. XX. XXXX),
- žalobca nevyužil svoje zákonné právo odstúpiť od zmluvy o úvere,
- žalobca nenavrhol, aby došlo k modifikácii podmienok zmluvy o úvere (napríklad formou dodatku),

- žalobca nepodal sťažnosť alebo reklamáciu na poskytnuté bankové služby,
- žalobca neinicioval žiadne mimosúdne rokovania pred podaním žaloby,
- úverová pohľadávka je ku dňu podania žaloby celkom zjavne premlčaná,
- žalobca napriek vyššie uvedeným skutočnostiam prekvapivo a zrejme účelovo podal žalobu, čo vykazuje evidentne znaky šikanózneho výkonu práva, ktoré by nemali byť tolerované, v opačnom prípade možno považovať úpravu o „dobrých mravoch“ za obsolentnú.

25.6 Odvolateľ sa preto v odvolaní osobitne domáha, aby odvolací súd racionálne zväžil aplikáciu základného princípu podľa Čl. 5CSP (zákaz zneužitia práva) a komplexne posúdil konanie žalobcu aj cez prizmu dobrých mravov (§ 3 ods. 1 OZ) v spojení so súkromno-právnymi zásadami nikoho nepoškodzovať a zmluvy sa musia dodržiavať, ktoré platia aj pre „privilegovaných“ spotrebiteľov. Poukázal na nález ÚS SR sp. zn. PL ÚS 11/2016, ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 2700/15. Uviedol, že nie je možné vylúčiť, že žalobca sa namiesto zodpovedného prístupu k splneniu svojho dlhu, účelovo rozhodol zneužiť svoje spotrebiteľské postavenie a špekulatívne napadnúť vybrané obsahové náležitosti zmluvy o úvere, a to takmer po siedmich rokoch od uzatvorenia zmluvy o úvere. Súd by mal prihliadnuť na všetky aspekty konania (správania sa) zainteresovaných strán a všetky významné okolnosti prípadu. Súlad výkonu práv a povinností s dobrými mravmi musí vychádzať z komplexného hodnotenia konkrétnej situácie, a to na oboch stranách sporu. Aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno pojať ako obranu pred ľahkomyselnosťou a nezodpovednosťou (rozsudok NS ČR sp. zn. 23Cdo/1201/2009). Odvolateľ poukázal na odlišné stanovisko predsedu občianskoprávneho kolégia NS SR JUDr. Milana Lálíka v náleze zo dňa 24. 10. 2013 sp. zn. I ÚS 547/2020,

25.7 V odvolaní odvolateľ poukázal na inú vadu konania a porušenie jeho práva na spravodlivý proces, čo spočíva v tom, že súd prvej inštancie v príkrom rozpore s verejne dostupnými tabuľkami MF SR a rozhodovacou praxou odvolacích súdov vo vzťahu k údajom o priemernej RPMN vec posúdil a v odôvodnení rozsudku ani len nespomenul rozhodnutia, na ktoré poukázal odvolateľ. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nedáva odpoveď na podstatnú argumentáciu žalovaného, nereflektuje na rozhodovaciu aktuálnu prax odvolacích súdov. Rozhodnutie nie je riadne odvodnené a presvedčivé, čo má za následok jeho nepreskúmateľnosť. Konanie sa teda javí žalovanému ako nespravodlivé, a preto simultánne namietá nielen inú vadu konania, ale aj flagrantné porušenie jeho práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP).

25.8 Odvolateľ poukázal na to, že súd prvej inštancie vôbec nezohľadnil výsluch žalobcu na pojednávaní dňa 21. 09. 2023, v zmysle ktorého žalobca priznal, že má finančné problémy, na jeho majetok je vedené exekučné konanie, pričom žalobu podal na odporúčanie advokáta. Na okolnosti kontraktáčného procesu sa údajne nepamätal. K predpokladanému zisťovému motívu podania žaloby sa však žalobca vyjadril pomerne jasne: „Áno, v dnešnej dobe každá koruna je dobrá“. Cieľom teda nie je žalobcom vytykaná náprava domnelých zmluvných nedostatkov, ale len dosiahnutie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a to „za každú cenu“. Žalobca pritom predčasne splatil úver a v priebehu úverového vzťahu nikdy nenamietal žiadnu zo zmluvných podmienok. Navyše, žalobca zánik svojho dlhu dobrovoľným splnením akceptoval viac ako 3 roky a ani po porade s advokátom neprejavil žiadnu snahu o mimosúdne vyriešenie veci, alebo o rokovanie so žalovaným. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Okresného súdu Prešov vo veci sp. zn. 11Csp/133/2019, v ktorej žalobkyňu tiež zastupoval JUDr. Igor Šafranko. Uviedol, že motívom určovacích žalôb proti veriteľom je vysoko pravdepodobne iba zisťový zisk, spočívajúci najmä v dosiahnutí bezúročnosti úveru, v spojení s následným iniciovaním ďalšieho súdneho konania o vydanie bezdôvodného obohatenia a potom následného (v poradí tretieho konania) o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, dôsledku čoho, v každom konaní signifikantne narastajú trovy právneho zastúpenia. Celý spor sa pritom dá jednoducho vyriešiť, napr. uzavretím dodatku k zmluve o úvere, čo však zjavne nie je v záujme žalobcu. Z týchto dôvodov sa žalovaný domáha aplikácie úst. § 256 ods. 2 CSP na ťarchu žalobcu, resp. § 257 CSP.

26. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť. Údaj o priemernej výške RPMN v zmluve nie je správny. Aj zo stanoviska Ministerstva financií SR jednoznačne vyplýva, že údaj o priemernej hodnote RPMN v zmluve o úvere nie je uvedený v správnej výške. Na základe správneho posúdenia predmetnej zmluvy a zistenia, že údaj o priemernej hodnote RPMN, ktorý predstavuje obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedený v nesprávnej výške, okresný súd správne posúdil, že takýto úver je bezúročný a bez poplatkov, čo je v súlade s právnym názorom vyplývajúcim z rozsudkov NS SR sp. zn. 9Cdo/287/2021

(zverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR 4/2022). Námietku premlčania súd prvej inštancie správne vyhodnotil v súlade s ustálenou rozhodovacou právnou praxou najvyšších súdnych autorít, pričom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/268/2021.

27. Pokiaľ odvolateľ namietal, že žalobca konal v rozpore s dobrými mravmi, respektíve ide o šikanózný výkon práva zo strany žalobcu, súd prvej inštancie sa s uvedenou námietkou náležite vysporiadal. Poukázal na to, že žalovanému nič nebránilo v priebehu prvoinštančného konania iniciovať dohodu o mimosúdnom urovaní sporu. Žalobcu nezastupuje JUDr. Igor Šafranko, ako to tvrdí odvolateľ.

28. Žalovaný v odvolacej replike zotrval na dôvodoch odvolania. Poukázal na to, že súdna prax dlhodobo rešpektuje, ak banky vypíňajú údaj o priemernej RPMN podľa tabuliek Ministerstva financií SR, určených pre banky a pobočky zahraničných bánk tak, ako to urobil žalovaný aj v tomto prípade. Opätovne poukázal na v prvoinštančnom konaní označené rozhodnutia odvolacích súdov a aj ďalšie - rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoCsp/42/2022 a sp. zn. 13CoCsp/8/2022, teda hodnota údaju priemernej RPMN 10,78 % ročne je v zmluve o úvere uvedená korektne, v súlade so zákonom, ako aj s vyššie označenou rozhodovacou praxou odvolacích súdov. Odvolateľ opätovne poukázal v súvislosti s námietkou premlčania na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 249/2023, pokiaľ ide o začiatok plynutia premlčacej lehoty, podľa ktorého tento začiatok vo všeobecnosti nemôže byť závislý od vôle subjektu. Zopakoval svoju argumentáciu, že ide o konanie žalobcu v rozpore s dobrými mravmi, o šikanózný výkon práva (Čl. 5 CSP). Žalovaný je presvedčený o tom, že skutočným motívom žaloby v obdobných prípadoch je iba finančný zisk, nie domnelá ochrana práv, čo potvrdil sám žalobca.

29. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu určenom podľa § 380 ods. 1, 2 CSP a viazanosti ustanovením § 379 CSP bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP (a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

30. Odvolací súd v konaní súdu prvej inštancie nezistil vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP).

31. V súlade s § 387 ods. 1, 2 CSP „Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody“.

32. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie. V súdnej veci nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť jeho rozhodnutia, v odôvodnení rozhodnutia súd venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností, dostatočne zistil skutkový stav a mal spoľahlivé a dostatočné podklady pre rozhodnutie o veci. Dôvody, pre ktoré tak rozhodol súd prvej inštancie správne rozobral v odôvodnení rozsudku, s týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd. Odvolanie žalovaného nepoukazuje na žiadne také dôvody, ktoré by podmieňovali zmenu rozhodnutia.

33. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd, vzhľadom na odvolacie dôvody udáva, že súd prvej inštancie v súlade s § 215 CSP rozhodol na základe správne zisteného z skutkového stavu, skutkový stav subsumoval pod správne normy hmotného práva, ktoré správne interpretoval.

34. Predmetom konania je žalobcom uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobca a právny predchodca žalovaného uzatvorili dňa XX. Y. XXXX zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Žalobca tvrdil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je z dôvodu porušenia ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. bezúročná a bezpoplatková, preto žalovanému mal plniť len sumu poskytnutého úveru, t.j. 15.000 Eur, z dôvodu, že mu plnil 17.920,03 Eur domáhal sa vydania vzniknutého bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného vo výške 2.920,03 Eur s prísl.. Súd prvej inštancie posudzoval vec podľa právneho režimu § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj právneho režimu zákona č. 129/2010 Z.z. v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere a dospel k záveru, že uplatnený nárok žalobcu je v celom rozsahu oprávnený.

35. Odvolateľ namieta, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi stranami sporu bola nesprávne uvedená priemerná RPMN, namieta, že bolo potrebné vychádzať, pokiaľ ide o údaj o priemernej RPMN zo zverejnených údajov Ministerstvom financií SR za štvrtý kalendárny štvrťrok v roku 2015, podľa ktorých v tom čase priemerná RPMN bola 10,78 % ročne, pričom ide o súhrnné informácie o údajoch novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk.

36. Odvolateľ v podstate namieta záver súdu, že pri určení priemernej hodnoty RPMN podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. z/ zákona č. 129/2010 Z.z. je potrebné vychádzať zo „Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch (všetkými) veriteľmi“ a nie zo „Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk“.

37. Odvolací súd udáva, že uvedená námietka odvolateľa nie je dôvodná, súd prvej inštancie sa správne vysporiadal s tým, aká priemerná RPMN mala byť podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. z/ zákona č. 129/2010 Z.z. uvedená v zmluve a to v bode 42. až 43. odôvodnenia rozhodnutia a dospel k správnej záveru, že pri stanovení platnej priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov na spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľských úveroch sa má vychádzať zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch všetkými veriteľmi.

38. Podľa § 9 ods. 2 písm. z/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, veriteľ je povinný predkladať Ministerstvu financií Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo") a Národnej banke Slovenska údaje o novoposkytnutých a poskytnutých spotrebiteľských úveroch.

Podľa § 21 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, ministerstvo alebo ním určená osoba zverejňuje na webovom sídle ministerstva informácie z údajov podľa odseku 1. Národná banka Slovenska na svojom webovom sídle zabezpečí komunikačné prepojenie umožňujúce sprístupnenie informácií zverejnených podľa predchádzajúcej vety.

39. V danom prípade už z jazykového výkladu (zo znenia) samotného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. z/ v spojení s § 21 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. treba dospieť k záveru, že pre určenie priemernej hodnoty RPMN je nutné vychádzať zo „Súhrnných informácií o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi“, ktorý záver je zároveň v súlade so zmyslom a účelom tohto zákona. Ustanovenie § 9 ods. 2 písm. z/ zákona č. 129/2010 Z.z. upravuje povinnosť uviesť v zmluve o úvere údaj o priemernej hodnote RPMN zverejnenej podľa § 21 ods. 2 tohto zákona za príslušný kalendárny štvrťrok. Ustanovenie § 21 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. výslovne odkazuje na ustanovenie § 21 ods. 1 tohto zákona, ktoré stanovuje povinnosť veriteľom predkladať Ministerstvu financií SR a Národnej banke Slovenska údaje o novoposkytnutých a poskytnutých spotrebiteľských úveroch, pričom v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. sa na účely tohto zákona rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti (t.j. nie len banka alebo pobočka zahraničnej banky, ale ktorýkoľvek subjekt spĺňajúci vyššie uvedenú definíciu). Zároveň je nutné konštatovať, že spotrebiteľ má disponovať informáciou o priemernej hodnote RPMN všetkých veriteľov (nie len bánk a pobočiek zahraničných bánk), nakoľko len na základe toho môže dôjsť k naplneniu účelu, vzhľadom na ktorý sa údaj o priemernej hodnote RPMN zverejňuje, a to porovnanie úveru s obdobnými úvermi poskytovanými na trhu, pre posúdenie, či je pre spotrebiteľa ponúkaný úver výhodný alebo nie, čo hrá rozhodujúcu úlohu pri tom, či spotrebiteľ takúto zmluvu o úvere uzavrie. V tomto smere odvolací súd poukazuje na dôvodovú správu k zákonu č. 129/2010 Z.z. vo vzťahu k ustanoveniu § 9 ods. 2 písm. z/, podľa ktorej: „Cieľom tohto ustanovenia je zvýšiť informovanosť spotrebiteľa. Veriteľ bude povinný v zmluve uviesť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov pre podobný produkt na trhu. Nakoľko údaje o priemerných hodnotách ročnej percentuálnej miery nákladov za všetkých veriteľov poskytujúcich spotrebiteľské úvery budú v

súlade s § 21 verejne prístupné, veritelia ich budú môcť jednoducho získať a bude možné do zmluvy o spotrebiteľskom úvere doplniť hodnotu priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov platnú ku dňu podpisu zmluvy. Spotrebiteľ tak bude presne vidieť, akú zmluvu podpisuje vzhľadom na trhový priemer. Bude sa tak môcť rozhodnúť, či ponuku spotrebiteľského úveru podpisom akceptuje alebo bude hľadať lepšiu ponuku u iného veriteľa.“ Odvolací súd preto vzhľadom na vyššie uvedené uzatvára, že pri určení priemernej hodnoty RPMN podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. z/ zákona č. 129/2010 Z.z. (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) je potrebné vychádzať zo „Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi“ a nie len zo „Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk“, ako to tvrdí odvolateľ.

40. Ak by zákonodarca mienil uzákoniť, aby sa pri stanovení platnej priemernej hodnoty RPMN na príslušný spotrebiteľský úver za stavu, že je spotrebiteľský úver poskytovaný bankou, vychádzalo len zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch len bankami a pobočkami zahraničných bánk, tak by to do znenia § 9 ods. 2 písm. z) zákona č. 129/2010 Z.z. uviedol tak, ako to uviedol pri stanovení najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1 ods. 4 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, a kde zákonodarca výslovne uviedol, že na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije primeraná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. Uvedený právny záver je zrejmý aj z rozhodovacej praxe Krajského súdu v Banskej Bystrici (napríklad rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/81/2017, sp. zn. 41Co/14/2018, sp. zn. 14Co/412/2017).

41. Pokiaľ odvolateľ namietal, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal s rozhodovacou praxou odvolacích súdov (pričom vôbec neuviedol ako inak súdy riešili danú otázku), napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici 16Co/404/2017, Krajského súdu Žilina 5CoCsp/7/2020, Krajského súdu Trenčín 8Co/8/2019, a preto jeho rozhodnutia nie je riadne odôvodnené, odvolací súd udáva, že nejde v súlade s Čl. 2 CSP o ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, naviac pokiaľ ide tieto rozhodnutia riešili inú otázku a to najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1 ods. 4 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z.z., kde zákonodarca výslovne uviedol, že na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije primeraná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu. Pokiaľ odvolateľ v odvolaní odkazoval na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoCsp/42/2022, s tým, že riešil otázku ako má byť správne uvedená výška priemernej RPMN, odvolací súd udáva, že dané rozhodnutie riešilo inú otázku a to najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, nie priemernej RPMN, ani v odkazovanom rozhodnutí označenom žalovaným Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13CoCsp/8/2022 nebola riešená odvolacím súdom otázka ako má byť správne uvedená výška priemernej RPMN v zmluve.

42. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že v súlade s § 9 ods. 2 písm. z/ zákona č. 129/2010 Z.z. v Zmluve mala byť uvedená priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na daný spotrebiteľský úver podľa Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi (všetkými) za 4. štvrtrok 2015 9,93 % ročne. Pokiaľ žalovaný v zmluve o úvere uviedol priemernú RPMN na trhu v 10,78 % ročne, uviedol tento údaj nesprávne, v neprospech spotrebiteľa, v neprospech žalobcu. Uvedený údaj žalovaným, teda nenapĺňa cieľ sledovaný ustanovením zákona a to umožniť spotrebiteľovi vedieť, akú zmluvu podpisuje vzhľadom na trhový priemer, a môcť sa rozhodnúť, či ponuku spotrebiteľského úveru podpisom akceptuje alebo bude hľadať lepšiu ponuku u iného veriteľa, čo má vplyv pri rozhodovaní, či uzatvorí zmluvu, alebo nie, teda na jeho ekonomické správanie. Žalovaný tým, že v spotrebiteľskej zmluve uviedol v rozpore so zákonom údaj o priemernej hodnote RPMN zapríčinil alebo mohol zapríčiniť, že spotrebiteľ urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii (o uzavretí spotrebiteľskej zmluvy), ktoré by inak neurobil, ak by spotrebiteľská zmluva obsahovala správne informácie o údajoch o priemernej hodnote RPMN. Nakoľko žalovaný v zmluve o úvere uviedol nesprávne údaj o priemernej RPMN (v neprospech spotrebiteľa), poskytnutý spotrebiteľský úver treba považovať za bezúčelný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z..

43. Vzhľadom na skutočnosť, že spotrebiteľský úver okresný súd považoval za bezúročný a bez poplatkov plnenie spotrebiteľa poskytnuté dodávateľovi nad rámec istiny dohodnutého spotrebiteľského úveru je bezdôvodným obohatením vzniknutým na strane dodávateľa z neplatného právneho úkonu.

44. Odvolateľ v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil ním vznesenú námietku premlčania na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd udáva, že ani uvedená námietka nie je dôvodná, súd prvej inštancie správne posúdil subjektívnu aj objektívnu premlčaciu lehotu na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, odvolací súd v plnom rozsahu poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý vychádzal zo správnych skutkových záverov, ktoré aj správne posúdil a to v bodoch 58. až 70., na základe čoho následne vyhodnotil námietku premlčania vznesenú žalovaným ako nedôvodnú. Námietka odvolateľa, že pokiaľ ide o subjektívnu premlčaciu lehotu žalobca vedel komu plní bezprostredne po uzatvorení zmluvy a rozsah bezdôvodného obohatenia mu je zrejmý už pri realizácii úhrady splátky úrokov alebo poplatkov (na ktoré veriteľ nemal nárok), najneskôr však pri splatení úveru, nie je dôvodná. Súd prvej inštancie plynutie subjektívnej premlčacej doby posúdil v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou, v konaní zistil, že žalobca sa dozvedel o tom, že sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil momentom, keď si žalobca musel byť vedomý, že bez existujúceho (platného) právneho dôvodu previedol na účet žalovaného sumu nad rámec 15.000,00 Eur. Týmto momentom je porada, ktorú absolvoval žalobca ako priemerný spotrebiteľ so svojim právnym zástupcom, kedy na porade sa dozvedel o rozpore jednotlivých konkrétnych dojednaní zmluvy o úvere so zákonnou úpravou. V konaní bolo zistené, že to bolo dňa 14.03.2023. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/26/2021 vyplýva, že pri posudzovaní začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby je potrebné vychádzať zo skutočnej, nie z predpokladanej vedomosti oprávneného o tom, že na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia došlo a kto ho získal. Zo zisteného skutkového stavu nemožno vyvodiť, že by žalobca nadobudol skutočnú vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia skôr. Pokiaľ odvolateľ poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Prešov č.k. 11 Csp/133/2019 z 18.10.2019 potvrdené odvolacím súdom, z ktorého vyplýva iné právne posúdenie veci, odvolací súd udáva, že nejde o ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, posúdenie je v rozpore s rozhodnutiami NS SR, preto nespôsobuje vecnú nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. Pokiaľ odvolateľ poukazyval na rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 249/2023 predmet konania bol odlišný, riešili sa iné skutkové, aj právne otázky, keď súd došiel k záveru že sťažovateľovi začala plynúť subjektívna lehota na uplatnenie žalovaného nároku odo dňa ukončenia liečenia, keď jeho stav bol stabilizovaný, najneskôr však od preštudovania trestného spisu.

45. Súd prvej inštancie správne právne posúdil aj objektívnu premlčaciu dobu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie uvedenom v bode 61., 66.-70. Súd prvej inštancie sa správne vysporiadal s námietkami premlčania vznesenou žalovaným. Správne aplikoval analogicky desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu v súlade s uznesením NS SR sp. zn. 7Cdo 268/2021, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 2/2022, ktorého právna veta znie „Analogická aplikácia desaťročnej objektívnej premlčacej doby súdmi Slovenskej republiky pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka) získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je právnym dôsledkom prednosti rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C - 485/19 zo dňa 22. apríla 2021 v právnom poriadku Slovenskej republiky.“ Odvolací súd vychádzal z rozsudku Súdneho dvora EÚ C - 485/19 zo dňa 22.4.2021 podľa ktorého zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnenne zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu. Odvolací súd pokiaľ ide o námietky odvolateľa, že žalobca sa nedomáha vydania plnenia poskytnutého na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky udáva, že uvedené právna veta vyššie uvedeného rozhodnutia poukazuje na analogickú aplikáciu desaťročnej objektívnej premlčacej doby a závery rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C - 485/19 zo dňa 22. apríla 2021 sa netýkajú len žalôb podaných spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnenne zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ale aj na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkou Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a zrušení Smernice Rady 87/102/EHS.

46. Pokiaľ odvolateľ namietal v odvolaní, že súd nesprávne vec posúdil, ak mal za to, že žalobca nekonal v rozpore s dobrými mravmi, resp. neposúdil uplatnený nárok ako šikanózný výkon práva, uvedená námietka nie je dôvodná, nespôsobuje vecnú nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolateľ v odvolaní len zopakoval svoju argumentáciu uvedenú už v prvoinštančnom konaní, s ktorou sa súd prvej inštancie vyčerpávajúco vysporiadal v odôvodnení rozhodnutia. Odvolací súd v plnom rozsahu poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v bodoch 71. až 79., s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje. Žalobca uplatnil svoj nárok na súde z titulu bezdôvodného obohatenia a skutočnosti, že žaloba bola podaná po 7 rokoch od uzatvorenia zmluvy, po 6 rokoch od predčasného splatenia úveru, neodôvodňujú posúdiť jeho konanie ako výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, resp. šikanózný výkon práva, takisto skutočnosť, že žalobca nevyužil právo odstúpiť od zmluvy (pričom sám žalovaný ani netvrdí zákonný dôvod na odstúpenie od zmluvy) nemožno posúdiť ako konanie v rozpore s § 3 OZ. Pokiaľ odvolateľ namietal (bez bližšej konkretizácie), že žalobca nenavrhol modifikáciu podmienok zmluvy, nepodal sťažnosť, reklamáciu na poskytnutie nebankovej služby, neinicioval žiadne mimosúdne rokovania pred podaním žaloby, toto nevykazuje znaky rozporu s dobrými mravmi, resp. šikanózne žaloby. Pokiaľ odvolateľ poukazuje na Čl. 5 CSP, podľa ktorého zjavné zneužitie práva nepoužíva právnu ochranu, uvedené ustanovenie malo v podstate na mysli, že nikto nesmie mať prospech z vlastného nepoctivého správania. Pod nepoctivým správaním v tomto univerze úvahy sa rozumie také správanie sa subjektov práva, ktoré síce nachádza oporu v platnom práve, avšak tvrdé uplatňovanie takýchto práv nie je slušné vo vzťahu k ostatným adresátom a recipientom právnej úpravy. Zákaz zneužitia práva teda predstavuje istý materiálny korektív k príliš formalistickému výkladu zákonného textu, ktorý by v konečnom dôsledku poškodzoval práva (prípadne oprávnené záujmy) iných. Filozoficky sa tak inštitút zákazu zneužitia práva hlási k aristotelovskej slušnosti ako korektívu príliš tvrdej aplikácie zákona. V danom prípade z konania žalobcu nevyplýva, že by mal snahu výkonom práva znevýhodniť druhú stranu a spôsobiť jej ujmu, že by mal mať prospech z vlastného nepoctivého správania. Za zneužitie výkonu práva možno považovať len také konanie, ktorého cieľom nie je dosiahnuť účel a zmysel sledovaného právnom normou, ale ktoré je v rozpore s ustálenými dobrými mravmi vedené priamo úmyslom spôsobiť inému účastníkovi ujmu. Tvrdenie žalovaného, že skutočným motívom v obdobných prípadoch je iba finančný zisk, nie domnelá ochrana jeho práv nie je dôvodná, nakoľko žalobca si uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, nejde o prospech z jeho vlastného nepoctivého správania. Pokiaľ odvolateľ namietal, že súd prvej inštancie vôbec nezohľadnil výsluch žalobcu na pojednávaní zo dňa 21.09.2023, v ktorom uviedol, že žalobu podal na odporúčanie advokáta, a podľa odvolateľa sa vyjadril k zištnému motívu podania žaloby pomerne jasne, a to: „Áno, v dnešnej dobe každá koruna je dobrá“ odvolací súd udáva, že námietka odvolateľa sa týka nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Podľa názoru odvolacieho súdu skutkové a právne závery okresného súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Odôvodnenie spĺňa parametre zákonného odôvodnenia. Podľa odvolateľa z výsluch žalobcu vyplýva zištný motív podania žaloby, ak však žalobca v tomto konaní uplatnil nárok na plnenie, nemožno to považovať za zjavné zneužitie práva, preto okresný súd výsluch žalobcu ani v tomto smere nemohol vyhodnotiť podľa predstáv odvolateľa.

47. V odvolaní odvolateľ uviedol, že celý spor sa dá jednoducho vyriešiť napr. uzavretím dodatku k zmluve o úvere, čo však zjavne nie je v záujme žalobcu. Z týchto dôvodov sa odvolateľ domáhal pokiaľ ide o rozhodnutie o náhrade trov konania aplikácie § 256 ods. 2 CSP na ťarchu žalobcu, resp. § 257 CSP.

48. Podľa § 256 ods. 2 CSP ak strana procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná náhradu týchto trov protistrane.

49. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

50. Odvolací súd udáva, že súd prvej inštancie vzhľadom na výsledok konania správne posudzoval náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, náhradu trov konania v plnom rozsahu. V danej veci konanie nebolo zastavené a ani nebolo zistené, že by žalobca procesne zavinil trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli. K uvedenému odvolateľ ani nič konkrétne neuviedol. Vzhľadom na zistené skutkové okolnosti v konaní, ktoré nenapĺňajú hypotézu

ustanovenia § 256 ods. 2 CSP nebolo možné v rozhodnúť o trovách konania podľa tohto ustanovenia. Pokiaľ žalovaný v odvolaní uviedol, že malo byť aplikované ust. § 257 CSP, podľa tohto ustanovenia výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Odvolateľ neuviedol žiadne dôvody osobitného zreteľa, ktoré by sa vzťahovali konkrétne k predmetu tohto sporu. Ustanovenie § 257 CSP vyžaduje pre jeho aplikáciu kumulatívne splnenie dvoch podmienok: 1/ dôvody hodné osobitného zreteľa a 2/ výnimočné okolnosti. Žalovaný žiadne takéto skutočnosti neuviedol. V danej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť (druh konania, procesná situácia, charakter konania, alebo charakter procesnej situácii, aspekt rodiny ...).

51. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil vo veci ako vecne správne a aj v závislom výroku o náhrade trov konania.

52. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. Ani v odvolacom konaní neboli zistené predpoklady pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, z dôvodov ako bolo uvedené vyššie. O výške trov konania rozhodne súdny úradník súdu prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením.

53. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 2 : 1 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehotá plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.